

CUVÂNTUL LIBER

Coșdian Independent. Apare la Deva

Anul VIII • Nr. 1599

Vineri, 22 martie 1996

8 PAGINI • 200 LEI

Fără arături și însămânțări nu vom avea ce recolta

— Cum apreciați, die director general, șansele în campania agricolă de primăvară?

— Nu este nici un secret să recunoaștem că aceasta, în ciuda dotării tehnice bune care există în județul nostru, este totuși o campanie foarte grea, având în vedere restanțele mari rămase din toamna trecută în special la arături. Pentru a leși din impas, pot am stabilit un comandament în cadrul D.A.A., cu responsabilități concrete pe probleme și oameni, specialiștii fiind direct implicați în buna organizare și desfășurarea lucrărilor. De unde plecăm și ce trebuie să facem? Din cele aproape 89000 ha teren arabil, în toamnă s-au însămânțat 33078 ha. Dificultatea ar consta în faptul că din cele peste 55 000 ha ce trebuie însămânțate pe aproape 43 000 nu sunt făcute arături, iar din acestea circa 10 000 ha mai sunt încă ocupate cu coceni de porumb. Foarte

Convorbire cu dl. ing. ROMULUS TOT,
director general al Direcției județene pentru
agricultură și alimentație

urgentă în această situație este eliberarea de coceni, cu forțe proprii, de către proprietarii de terenuri, a tuturor suprafețelor ce urmează să fie arate.

— De ce forțe mecanice dispunem?

— În județ există mai mult de 3000 de tractoare, din care 383 la Agroemeri și 2368 la proprietarii particulari, ceea ce înseamnă că revin numai 34 de ha teren arabil pe un tractor fizic, iar dacă ne referim numai la tractoare mari, de peste 60 CP, revin 54 ha/pe un tractor. Există, deci, o bună dotare cu tractoare la fel ca și cu pluguri, grape, semănători, mașini de plantat, de fertilizat și altele. Pornind de la această dotare, considerăm că dacă vom lucra numai cu 1550 tractoare și reali-

zând numai 1,5 ha arătură pe zi cu fiecare tractor, arăturile pot fi terminate în cel mult 18 zile de lucru. La prima vedere n-ar fi nimic îngrijorător, dar se constată că prea puțini posesori particulari de tractoare folosesc aceste utilaje în scopuri agricole, deși la cumpărare (mulți beneficiind de dobânzi subvenționate de la bugetul statului) ei s-au obligat prin contract să execute lucrări agricole pe câte 40 ha. Desigur că nefolosind aceste tractoare, se diminuează și sursele de câștiguri ale proprietarilor, nejustificându-se astfel investiția făcută. Paradoxal este și faptul că, potrivit datelor ce le detinem, se estimează că în raza localităților Mărtinești, Călan, Turdaș, Rămos și altele vor rămâne

nelucrate suprafețe de ordinul sutelor de ha.

— Cum stau lucrurile în privința fertilizărilor?

— Nici aici nu sunt motive de laudă, dacă avem în vedere că nu s-au fertilizat nici 40 la sută din suprafețele însămânțate în toamna trecută. Un alt ne-ez, pe lângă lipsa banilor și a îngrășămintelor chimice (cantități mari fiind exportate), este și faptul că la H.G. 83/1993 s-a redus la numai 24 kg substanță activă pe ha cantitatea acordată producătorilor agricoli care au contractat cu statul, deși se știe bine că pentru a obține o producție de 3000 kg grâu/ha, care să asigure și o rentabilitate minimă culturii respective, sunt necesare cel puțin 60 de kg s.a. fosfor sau 80—100 kg s.a. azot. Ca

A consemnat
NICOLAE TIRCOB

(Continuare în pag. a 2-a)

Calitatea actului medical - componentă esențială la sănătatea oamenilor

Convorbire cu prof. univ. dr. medic
CONSTANTIN DOGARU
Universitatea de Medicină și
Farmacie Timișoara

— Dle profesor Constantin Dogaru, ați practicat mulți ani medicina în Hunedoara, fiind o perioadă îndelungată șeful laboratorului la spitalul municipal, în prezent cu competență de spital județean. Ce amintiri pătrați de la Hunedoara?

— Pentru mine, laboratorul, spitalul din Hunedoara au fost o adevărată școală pentru profesia mea. Aici am găsit un cadru adecvat, propice perfecționării pregătirii, studiului, îmbogățirii experienței.

După secundariatul făcut la București, am avut norocul ca în anul 1967 să ajung la Hunedoara, la vechiul spital. Apoi laboratorul s-a dat în funcțiune noul spital, bine dotat pentru acele vremuri. Am avut și șansa să avem o conducere de profesioniști, directorul de atunci, dr. Alexandru Marinescu, un adevărat manager, ne-a „obligat” să ne perfecționăm.

SABIN CERBU

(Continuare în pag. a 3-a)

CURSUL VALUTAR

22, 23, 24 MARTIE

• 1 dolar SUA	— 2878 lei
• 1 marcă germană	— 1952 lei
• 100 yen japonezi	— 2704 lei
• 1 liră sterlină	— 4422 lei
• 1 franc elvețian	— 2416 lei
• 1 franc francez	— 570 lei
• 100 lire italiene	— 185 lei

Cursuri de referință ale Băncii Naționale a României

SUPERCAMPANIE DE VACCINARE ANTIPOLIOMIELITICĂ

Pentru a eradică POLIOMIELITA din România, sub conducerea Ministerului Sănătății are loc SUPERCAMPANIE DE VACCINARE în perioada 25—29 MARTIE și, respectiv, 27—31 MAI 1996.

În timpul fiecăreia din etapele de mai sus, toți copiii până la vârsta de 5 ani vor fi duși la cel mai apropiat dispensar medical pentru a primi o doză de vaccin antipoliomielitic. Acestea sunt doze suplimentare de vaccin pe care le primește fiecare copil chiar dacă este complet imunizat împotriva poliomielitei.

Vaccinul antipoliomielitic prezentat sub formă de picături se administrează pe gură. Este un vaccin sigur și nepericulos.

Când TOȚI copiii primesc SIMULTAN vaccin polio oral, se suprimă circulația virusurilor polio sălbatice, care nemaiaivând gazde susceptibile să crească și să se multiplice, dispar din natură.

Prezentându-vă cu copilul dv. la vaccinare contribuți la realizarea unuia dintre obiectivele majore ale ORGANIZAȚIEI MONDIALE A SĂNĂTĂȚII — o lume fără poliomielită până în anul 2000.

INSPECTORATUL DE POLIȚIE SANITARA
ȘI MEDICINA PREVENTIVĂ DEVA

una pe zi

— Domnule director, Popescu e bolnav!
— Să fie sănătos!...

FLASHI

• GABRIEL STAN, noul antrenor principal al Corvinului Hunedoara, ieri, într-o conferință de presă, mult mai repede decât ne așteptam, președintele Clubului F.C. Corvinul, Vasile Tătar, a prezentat celor prezenți pe noul antrenor principal al echipei hunedorene, Gabriel Stan, fost jucător pe prima scenă fotbalistică a țării.

și antrenor la Tractorul, Metrom și F.C. Brașov. Îi dorim succes! (S.C.)

• CURĂȚENIE. Locatarii blocului P 31 din Hațeg au ieșit primii (sâmbăta și duminica trecută), profitând de timpul favorabil, la curățenia împrejurimilor, lucrările constând în grabatul zonei verzi, tăierea și îngrijirea gardului viu și a pomilor. Este un exemplu și un îndemn pentru ca asemenea acțiuni să fie demarate și de către loca-

tarii celorlalte blocuri din oraș. (N.T.)

• CONSTRUIEȘTE LUMEA. La Vața de Jos s-au licitat și adjudecat pentru o taxă de construcție de 1057 lei/mp/an, și câte o sponsorizare de 10 000 de lei, 2 parcele de câte 500 mp, pentru construirea de case de vacanță. Are lumea bani! (I.C.)

• PARTIDUL AVOCATILOR. P.N.L.C.D. este partidul care numără printre membrii săi peste 200 de avocați. (Nicolae Cerweni — afirm.)

mație într-o conferință de presă). Am vrea să-l vedem pe cel care are curajul să întenteze un proces acestui partid. (I.C.)

• INȘELAT... LA MOARA. Așa sune Ioan Bedrag, din Deva, strada I.L. Caragiale, blocul R, ap. 86. A fost să macine grâu la moara din Strei. „Nu am văzut cântarul, am plătit 3120 de lei, nu mi s-a dat chitanță. Oare este corect?” — se întreabă și-l întreabă pe cel răspunzător. I.C.

Pâine de bună calitate se face și la Brutăria din Certej, aparținând S.C. „CETATE” Deva, prin munca și grija brutarului Ștefan Cloaba, a frământătoarei Cosmina Bistrița, ajutați de șefa de unitate Sorina Magda.

Foto: PAVEL LAZA

ORAR NOU LA SUBSCRIEREA CUPOANELOR

Centrele de subscriere a titlurilor de privatizare din județul Hunedoara vor funcționa, în perioada 22—31 martie, după următorul program:

DE LUNI PÂNĂ VINERI, între orele 7—21, iar SÂMBĂȚA ȘI DUMINICA, după orarul normal de funcționare, între orele 7—19.

Sport SPORT

DIVIZIA NATIONALA

REZULTATELE ETAPEI DE MIERCURI: Rapid - Inter 2-0; U. Craiova - Poli Timisoara 3-1; Dinamo - Poli Iasi 2-0; Petrolul - A.S. Bacau 3-0; F.C. National - „U” Cluj-N. 3-1; Otetul Sportul 3-1; F.C. Brasov - Farul 3-1; Ceahlău - Steaua 2-1; Gl. Bistrita - F.C. Arges 4-0.

CLASAMENTUL

1. STEAUA	27	17	5	5	62-28	56
2. Rapid	27	16	3	8	51-26	51
3. F.C. National	27	14	4	9	45-38	46
4. Univ. Craiova	27	13	5	9	36-26	44
5. Dinamo	27	13	4	10	31-28	43
6. Gl. Bistrita	27	13	2	12	36-28	41
7. Petrolul	27	12	3	12	36-29	39
8. Farul	27	12	3	12	46-40	39
9. Poli. Timis.	27	11	5	11	46-38	38
10. F.C. Brasov	27	10	7	10	28-39	37
11. „U” Cluj-N.	27	10	5	12	51-31	35
12. Otetul Gl.	27	11	2	14	31-34	35
13. Ceahlău	27	10	4	13	27-38	34
14. Sportul Stud.	27	9	6	12	22-24	33
15. A.S. Bacau	27	11	0	16	31-49	33
16. F.C. Arges	27	9	5	13	30-48	32
17. Inter Sibiu	27	9	4	14	25-39	31
18. Poli. Iasi	27	8	8	16	23-38	26

Fără arături și înșămânțări nu vom avea ce recolta

(Urmare din pag. 1)

urmare, consider că este o politică greșită să se facă export de îngrășăminte în loc să oferim la ex-

port produse agricole. Factorii de decizie și de conducere ar putea să reflecte mai mult asupra acestei situații și să ia măsuri în consecință.

RENUMITELE PRODUSE audio si video

Panasonic

si Technics de acum si in DEVA PRIN

DEVASAT Shop

Str. Avram Iancu, Bl. H1, parter
Toate la indemana dvs. prin DEVASAT și BANKCOOP cu doar 30% avans și plata in 12 rate lunare

S.C. ROLAC S.A.
 Producție și comercializare
 CĂUTĂM DISTRIBUTORI IN TOATA TARĂ
 condiții avantajoase de preț și plată.
 Relații la tel.: 033-691253,
 Fax: 033-631799.
 Telex: 25288
 Sediul în județul Iași, în cartierul Noștii
 Șosela Piața Neagră - Roman km. 4

REMIERO S.A. DEVA
 cu sediul în Mintia str. Șantierului nr. 5
 Organizează în fiecare zi de miercuri licitație pentru vânzarea următoarelor mijloace fixe:
 • autoturism ZIL, înmatriculat în circulație;
 • alte mijloace fixe scoase din funcțiune.
 Mijloacele fixe scoase la licitație pot fi vizionate zilnic la sediul societății.
 Informații suplimentare la tel. 21850/15 (252)

Divizia B, seria a III-a

Minerul Certej - Nitramonia Făgăraș 2-1

În etapa intermediară de mersuri, Minerul Certej a întâlnit pe Nitramonia Făgăraș într-o partidă viu disputată, oaspeții luptând exemplar pe întreaga durată a partidei și opunând o puternică rezistență gazdelor. A fost un joc bine apreciat de spectatori, în care minierii au fost superiori, erând și multe ocazii de gol la poarta lui Gângă.

Scorul a fost deschis re-pede, în min. 9, când un apărător comite un henț în careu și Prada execută lovitura de la 11 m. acordată de arbitru I. Polico, și 1-0. Deși în continuare minierii stăteau pe ambele flancuri, dar fie că nu găseau ținta, fie că apăra portarul, scorul nu se mai modifică până la sfârșitul reprizei a doua când minierii majorază scorul cu 2-0, prin Borșa. Cu 2 minute înainte de final, Cozma de la Făgăraș scapă singur și înscrie 2-1.

MINERUL: Groza, Dobrea, Stroia, Ohai, Cioldăuș, Ferța (Salomir), Pop, A. Ohina (Ungureanu), Almășan, Borșa, Prada.

Minerul Rovinari: - Vega Deva 1-1. Golul devenitor a fost marcat de Luca.

SARIN CERBU

The European Connection srl

AROME PENTRU BAUTURI ALCOOLICE
 Ciocolată caldă cu frișcă și alune

MASINI DE ÎNGHEȚATA TAYLOR
 Praf de înghețată

Pentru toate aparatele vândute se asigură:
GARANȚIE 1 AN ȘI SERVICE POSTGARANȚIE

TEC The European Connection srl
 DEVA, Apusei, Nr. 1 (ICRTI). Telefon 623320, Int. 23.

VA OFERĂ:

SUPERCONCENTRATE NATURALE

16 sortimente, la cele mai accesibile prețuri de 250 de ori mai dulce ca zahărul îndulcitorul NutraSweet

Savoare în orice mâncare: LEGUMIX!

PENTRU FLORICELE!
 porumb, ulei cu arome, sare aromatizată

Filiață comunală a PUNR

La Luncou de Jos, în prezența dlui prof. Viorel Vultur, vicepreședintele Filialei județene Hunedoara a P.U.N.R., s-a constituit filiala comunală a acestui partid.

Cel care au optat la Luncou de Jos pentru înrolarea în P.U.N.R. i-au ales cu același prilej pe președintele și pe secretarul noii filiale. De asemenea, ei și-au desemnat și candidatul la funcția de primar al comunei.

TRANSILVANIA GENERAL IMPORT - EXPORT

Angajează de urgență agenți comerciali cu garanție materială și carnet de conducere categ. B în orașele: Petroșani, Lupeni, Vulcan, Hunedoara, Brad, Orăștie. Salarizare avantajoasă. Informații la telefon: 054-621752.

Doriti să vă plasați cuponul ?

S.C. QUASAR S.A. prin magazinele din:
 Deva Bd Decebal bl.R Tel.211261,214983
 Hunedoara Bd Dacia nr.20 Tel.723139
 Orăștie Str A Vlaicu nr.1 Tel.642397
 -Va ofera aceasta posibilitate pînă in 29 Martie

ANUNT

Începând cu 19 martie 1996, Camera de Comerț și Industrie a jud. Hunedoara prezintă bilanțurile contabile pe anul 1995 pentru a fi menționate în Registrul Comerțului și publicate în Monitorul Oficial.

- Sunt necesare următoarele acte:
1. Bilanțul contabil cu anexe, vizat de Direcția Finanelor Publice - 1 exemplar
  2. Raportul cenzorilor - 1 exemplar
  3. Raportul administratorilor sau managerilor - 1 exemplar
  4. Procesul verbal al adunării generale a acționarilor de aprobare a bilanțului
  5. Formularul tip de publicare în Monitorul Oficial a datelor din bilanțul contabil - 1 exemplar
  6. Cerere tip de depunere bilanț - 2 exemplare

Formularele de la poziția 5 și 6 se ridică de la C.C.I. Hunedoara, camera 202, doamna ADRIANA TIRIAC.

Bilanțurile se vor depune în fiecare zi între orele 11⁰⁰ și 13⁰⁰ la OFICIUL REGISTRULUI COMERTULUI la d-ra DANIELA BOROANCA, de către persoanele legal împuternicite, asociați sau administratori.

Taxa de publicare în Monitorul Oficial este de 45000 lei.
 Comisionul C.C.I. Hunedoara este de 14000 lei + TVA.

S.C. INCOMEX S.R.L. VINDE

prin intermediul "GENERAL" din Oradea, Str. N. Bălcescu, nr.11, telefon 647665

- TELEVIZOARE COLOR: NEI, ORION, PHILIPS, SANYO, GOLDSTAR, DAEWOO (30 programe, telecomandă, ca și fără telecomandă)
- TELEVIZOARE ALB-NERU - Dacorum
- FRIGIDERE ȘI CONGELATOARE - Gleri
- ARAGAZE - Sanyo
- MASINI DE SPĂLAT - Ougi
- BICICLETE PORTOASA-18 VITEZE - Italia
- COVOARE, MOCHETE, Cămin, Alba Iulia
- CEREȘI ȘI FRUCTE - modă Italia
- VOZEAȘI ȘI DEZANT AUTO
- ÎNCĂLZITOARE PENTRU PUI DE GÂRĂ
- ALTE PRODUSE electronice și electrocasnice: Ilum. culonă, lumina culonă, lumina culonă, servitor, etc. fructe, apă caldă, bășort pe gaz, pe gaz, beșort uscat.

Se oferă GARANȚIE între 1-3 ani GARANȚIE CEREȘI LAI MICI FORTUNE !

Pentru tot locuitorul județului Hunedoara și alia produselor se oferă și ca:

PLATA IN 12 RATE

- IN CELE MAI AVANTAJOASE CONDIȚII DIN TARĂ :**
- Avans-minim 25-30 %
  - Dobândă-minim 4,5 % la suma rămasă de plată lunar

Calitatea actului medical — componentă esențială la sănătatea oamenilor

(Urmasor din pag. 1)

...să fim în stare să exercităm cu profesionalism actul medical. Am să-mi ajut cu încredințarea. Eram medic de laborator. Se știe că fiecare medic când însușește o specialitate, și a venit reclamantii de la cabinetul din secție că unora din tes bine analizate de laborator. Și a trebuit să luăm de la capăt fiecare probe de sânge și să punem la punct întregul proces de efectuare a analizelor. A urmat o perioadă de studii la nivel universitar de perfecționare între 1967-1968, în diferite domenii: hematologie, biologie, imunologie, microbiologie, parazitologie, în centre medicale din țară — București, Timișoara. Deci, din 1967 și până în 1971 am izbutit să punem la punct laboratorul, să ne facem din țară un centru de competență de la 5 laboranți am ajuns la 30 de laboranți și specialiști, urcând la peste 300.000 de analize efectuate pe an. Timp în care s-a pus un deosebit accent pe calitatea analizelor, etalonarea testelor de laborator, diversificarea gamei lor, pentru ca să se poată pune orice diagnostic cât mai precis, în orice boală. Tot de la Hunedoara, în 1971, am intrat prin concurs, la doctorat, pe care l-am și luat în 1976, la Iași, cu teza: „Contribuții la tulburările biochimice în schizofrenie”, analizele din ficat fiind introduse și în laboratorul hunedorean.

— Cum s-a ajuns la Timișoara, cu ce vă ocupați?

— Un centru medical cum este Timișoara, are nevoie de dezvoltare, e tentat pentru mulți medicii specialiști. Încă în 1974 am participat la un concurs de specialitate la Timișoara, fiind bine apreciat. Dar abia în 1980 mi s-a ivit prilejul de a da un concurs pentru un post de șef de lucrări și am fost 3 pe un loc, eu am reușit. Nu a fost ușor dar cel mai greu concurs din viața mea a fost în 1980 la București, pentru medic primar. Eram 9 pe un loc și am reușit să iau locul 2 pe țară, din 130 de candidați. Pe atunci, ca să poți participa la un concurs pe un post de șef de lucrări la un institut de medicină trebuia să fii doctor în medicină și medic primar. Deci, să revenim la întrebare, din 1983 am fost încadrat ca șef de lucrări la disciplina de biochimie de la Institutul de Medicină din Timișoara și eu jurnatist de normă la Spitalul municipal. Așa că a trebuit să scriu cărți, lucrări de specialitate, manuale pentru studenți, lucrări științifice, articole în ziare și reviste de specialitate. Și după revoluție s-au largit posibilitățile de promovare, adică după trei ani de confortabil, anul trecut am

primit și titlul de profesor universitar.

— Din bogata dvs. experiență teoretică și practică, cum apreciați posibilitățile care se au cum pacienții ce apelează la serviciile laboratoarelor?

— Există în prezent o mare accesibilitate la toate serviciile medicale. Nu mai sunt interdicții ca înainte de teritorializare, bolnavul are acum posibilitatea să-și aleagă medicul. Și cu toată perioada grea a tranziției, trebuie să recunoaștem că se face statură mari pentru o aprovizionare corespunzătoare cu cele necesare, o dotare mai bună cu aparatură, față de Timișoara avem reactiv pe care eu am crezut că n-o să-l văd niciodată! Am revăzut și laborato-

te face asistență medicală de calitate decât în spitale, sanatori, clinici de stat. Aparatura pentru săli de operații, röntgen, stăte aparate de investigație sau intervenție costă enorm de mult. De aceea, deocamdată, trebuie să ne mulțumim cu cabinetele medicale particulare, cu medicul de familie. Cred că un procent mai mult repartizat din buget pentru sănătate ar mai putea îmbunătăți dotarea cu aparatură a unităților spitalicești și în mod deosebit pentru filaxie, pentru prevenirea îmbolnăvirilor, mediatizarea pentru păstrarea sănătății și educația sanitară în rândurile populației. În 1960, americanii aveau morbiditatea prin boli cardiovasculare cu aproximativ cât avem noi acum: 700 de îmbolnăviri la 100.000 locuitori. În prezent au scăzut la 300 ca urmare a unei sustinute propagande împotriva fumatului. Așa au procedat și în combaterea obezității, controlându-se riguros calitatea alimentelor, eliminarea grăsimilor. Americanii mănâncă, fără să știe prea bine, mâncare dietetică. Să nu zămbescă unii, să spună că în această privință, din cauza sărăciei, mulți români „în” un regim alimentar de care americanii habar n-au. Căci ei au asigurare calorică necesară în așa zisa alimentație dietetică.

— Die profesor, o ultimă întrebare. Ce ne va oferi viitorul în domeniul serviciilor de care se vor bucura cei care trebuie să-și facă analize de laborator?

— Este imperios necesar o re tehnologizare, introducerea aparatelor automatizate, performante, fără care este imposibilă creșterea calității, atât de dorită de medici, de pacienți, fără de care nu se poate pune un diagnostic precis. Așa presupune și introducerea calculatoarelor, a informaticii. Abia atunci se vor putea face teste în masă. Însă să fim înțeleși. Numărul laboratoarelor nu trebuie să crească ci, dimpotrivă, trebuie să se reducă, să se concentreze, să fie foarte bine dotate. În Germania, ca să luăm un exemplu, probele se trimit la distanțe mari, acolo unde sunt laboratoarele excelent dotate și rezultatele se transmit pe calculator. Unele analize — probe — pentru cancer se trimit din țări europene în Elveția. Deci, laboratoarele de pe lângă spitalele mari trebuie puse la punct, să aibă specialiști și aparatură competitivă, și aici să se trimită probele și să se facă analizele convenite. Cred că așa va fi viitorul... laboratoarelor. Așa se procedează în țările dezvoltate. Doresc ca prin intermediul ziarului „Cuvântul liber” să transmitem colegilor, cititorilor ziarului, multă sănătate și să aibă parte de mai multe satisfacții în viață.

rul spitalului din Hunedoara, pe unul dintre foștii colegi și mă bucură că există preocupări pentru dotare (am remarcat că au și un aparat automat de numărat trombocite, hematii, leucocite, care este valoros, costă mult). Dar să nu se supere nimem, cred că cei doi colosi hunedoreni S.C. Siderurgia S.A., S.C. ICSH S.A. și alți agenți economici ar putea sponsoriza dotarea laboratorului, a spitalului, inclusiv cu mobilier (mă refer în acest caz la laborator) — fiindcă este una dintre căile unei dotări superioare. De fapt a venit timpul re tehnologizării laboratoarelor. Mi-aș permite să spun că laboratoarele din țara noastră sunt mult rămase în urmă față de ce se poate face ca să ajungem la nivel european. Trebuie să vă spun că deosebirea între medicii noștri și cei din țările dezvoltate nu este în ceea ce privește cunoștințele profesionale, ci numai că dumealor au la dispoziție aparatură de prim rang.

— Ce părere aveți despre creșterea calității actului medical în această perioadă, în plină reformă?

— Deocamdată începutul reformei este timid, dar se întrevăd lucruri bune în reforma sistemului de acordare a asistenței medicale primare, a strategiei reformei de prevenire a bolilor și experimentului medicului de familie care în unele județe a început să prindă contur. După părerea mea, în România, în condițiile actuale, nu se poa-

„Intre noi și voi armele niciodată nu pot decide”

Lupta eroică a românilor pentru apărarea pământului lor strămoșesc a fost recunoscută chiar de nobilimea maghiară. Astfel, într-un memoriu adresat împăratului Iosif al II-lea după înfrângerea marilor răscoale de la 1794, de sub conducerea lui Horea, Cloșca și Crișan, se arăta: „Părinții noștri venind cu cucerit cu arme victorioase și cu sângelui lor această scumpă patrie și după ce au supus și au făcut lobagi pe părinții românilor care s-au revoltat azi asupra noastră, dăruind au domnii liniștii peste ei făcându-i totdeauna într-o aspră disciplină...”. Din aceste rânduri se desprind, foarte clar, trei idei: existența masivă a românilor în Transilvania, dintotdeauna, inclusiv la venirea ungarilor pe aceste meleaguri; rezistența eroică și lupta împotriva expansiunii; dezvoltarea autonomă, separată a Transilvaniei față de regatul ungar.

Așa cum arată documentele vremii, românii erau învinși unor ample persecuții. Măsurilor mai „liberale” luate de Iosif al II-lea în favoarea românilor li s-au împotrivit nemesii unguri, care nu voiau să renunțe la nimic din privilegiile ce le dețineau.

FILE DE ISTORIE

În 1842 s-a declanșat un atac masiv și concentrat al ultramaghiarismului împotriva românilor transilvăneni. Acest curent avea câteva postulate pe care Wesselényi Miklos le explica limpede. În viziunea sa, emanciparea ungarilor de sub habsburgi este strâns legată de crearea unei „nați Ungarilor”, adică reconstituirea legendarului imperiu al Sfântului Ștefan, lucru cu neputință de realizat fără deznălmănilarea celorlalte națiuni. Concretizarea politică a teoriei a început, din nefericire, cu ultimul deziderat, pe baza observației — corecte de altfel — că ungarul sunt prea puțini în propria lor țară pentru a face față acestor mari aspirații. „Trebuie să scoatem ungarul și din piatră secă!” exclamă Wesselényi, iar poetul Vörösmarty își acordează lira la aceeași idee: „Tot omul, om să fie/ Și ungar/ Dacă stă pe acest pământ și cerul/ Il acoperă”. Propaganda venită dinspre Ungaria a găsit fanaticii destui în Ardeal, încât Dieta de la Cluj din 1841-1842 eutează să ia măsura absurdă de a impune limba maghiară ca limbă „diplomatică”, în locul latinei, ca limbă obligatorie a culturii, a societății. Proiectul de lege notat aici prevedea că în decurs de 10 ani limba maghiară să o cîștine definitiv pe cea română din școală, biserică și familie. Astfel, transfigurată, românii vor binecuvânta a fi asemenea ungarilor, a se bucura de aceleași drepturi, a fi cu alte cuvinte ungarul. Articolul a constituit picătura necesară declanșării acțiunii prepașoptiste din anul 1842-1846.

Pe această linie, cele 12 puncte revoluționare de la Pesta din 15 martie 1848 s-au redus, în aplicarea dată de partida liberal-irendentistă maghiară din Transilvania, la unul singur: unirea cu Ungaria. După cum se poate observa, nimic nu se schimbă din 1842, acum ca și atunci negociindu-se existența unui popor pe promisiuni de drepturi. Vorba lui Simion Bărnuțiu: „Unguriți-vă mai întâi cu noi, apoi vom da asta și asta!” Elementul „nou” nu era altul decât implicarea atențată împotriva Transilvaniei într-un program revoluționar. Gândindu-se la a oel pazum țara cuceritorii, același Bărnuțiu se întreba despre ungarul: „Cine i-a împuțernicit pe ei să lege drepturile omenescii de limbă și de unia lor?”. Pentru Simion Bărnuțiu, denumit „ardeleanul de fier”, revoluția era o ocazie în plus de a adânci lupta ce nu conținea de la

Inochentie Micu Inoace. Aceasta a fost conduita sănătoasă care a constituit platforma de gândire a Adunării de la Blaj din 3/15 mai 1848, pe care o va adopta Avram Iancu în lupta armată. În primul rând respingerea categorică a uniunii cu Ungaria: „Afarist să fie în veci orice român care va îndrăzni a face vree unire, până nu va fi proclamată nația românească”. Românii ar fi dorit, chiar de atunci, o altă unire.

În mai 1848, pe Câmpia Libertății de la Blaj, a răsunat fără echivoc glasul românilor transilvăneni: „Vrem să ne unim cu Țara!”.

În 1848, românii și ungarul au fost de aceeași parte a baricadei, împotriva dărmăniului comun, asupritor, Imperiul habsburgic, lucru firesc și înțeles exact și la timp de către revoluționarii români, care au făcut totul pentru a uni într-un singur suflet lupta revoluționară. Revoluționarii ungarul însă, inclusiv Kossuth, nu au înțeles acest lucru, acționând împotriva acestui curent. Ei au cerut intervenția occidentalului pentru a stăvilă mișcarea de eliberare națională a românilor. Schimbarea situației în Principatele române — arăta Kossuth — ar putea produce un efect moral incalculabil asupra românilor din Ungaria. El căuta însă să-i conviege pe străini, în special pe englezi, că ar avea de câștigat din punct de vedere economic dacă Ungaria ar fi independentă. În cadrul dat, revoluționarii maghiari propagau în Franța că: „Ungurii de toate rasele adică toate naționalitățile de pe întinsul Ungariei sunt de acord pentru a apăra interesele unei patrii comune contra habsburgilor”. O sfidare mai gravă a realității nici că se putea. Ei afirmă că „Românii care sunt oameni săraci, reușind eu greu să-și astâmpere foamea o dată la zi cu făină de porumb, vor deveni stăpâni adevăraților ungarul și secul și cum ei sunt mai numeroși acum decât noi, ne vor impune naționalismul lor, lucru de care Dumnezeu trebuie să ne ferosească”. Potrivit concepțiilor retrograde, ale ungarilor, românii trebuiau ținuți deci într-o perpetuă stare de mizerie și ignoranță. Singura „soluție” ei o vedeau prin renunțarea românilor la naționalitatea lor. Asemenea atitudini potrivnice celei mai elementare logici au dus la înfrângerea revoluției maghiare. Acest lucru a-vea să-l înțeleagă și Kossuth, însă era prea târziu. El a semnat o lege prin care recunoștea românilor din Transilvania dreptul la viață liberă. Când textul legii a fost adus la cunoștința lui Avram Iancu, care continua rezistența eroică în Munții Apuseni, Kossuth încetase de a mai fi stăpân pe situație. Trupele austriece și rusești acționau activ pentru lichidarea revoluției, după care atât Transilvania, cât și Ungaria au rămas mai departe sub stăpânirea habsburgică.

Mai târziu, în 1891, Kossuth aflat într-un surghiun îndepărtat și îndelungat își recunoaște greșelile în problema revendicărilor naționale ale românilor. „Ungurul și românul, românul și ungarul — va scrie el — își au fiecare viitorul fericit în unirea frățească și nicidecum dacă unul se lasă amăgit pe seama celuilalt, căci în acest caz pune mâna pe asemenea armă, cu care se lovește pe sine”.

De aceea, se cuvine ca astăzi, când în fața celor două popoare se pune problema „concilierii istorice” să fim gata de a da uitării toate neînțelegerile, toate pricinile de conflicte, deoarece, așa cum spunea Avram Iancu într-o scrisoare-proclamație „firea ne-a așezat astfel ca împreună să asudăm și împreună să gustăm dulceața fructelor ei, a muncii comune... convingeți-vă că între noi și voi armele niciodată nu pot decide”.

Prof. ION FRĂȚILA

Imprimerie Franco-Română **ARTA GRAFICA** Tel/Fax 01.336.29.10 336.35.74 337.07.35

În cadrul dezvoltării rețelei noastre comerciale căutăm **REPREZENTANȚI ÎN TOATĂ ȚARA** pentru distribuția de: **AGENDY SI CALENDARE PERSONALIZABILE**

COLECȚIA 1997

Cerinte:

- firmă (de preferat) sau persoană fizică
- cunoașterea pieței locale (ar fi un avantaj)
- seriozitate și dinamism

Vă oferim:

- posibilitatea unor câștiguri importante
- produse de calitate, de încredere din import
- asistență tehnică și comercială, suport publicitar

FĂRĂ ACTE LEGALE

În perioada septembrie 1995 — ianuarie 1996, la S.C. R.S.M.R. PROD IM, PEX S.R.L. Deva au fost comercializate materiale re folosibile în valoare de 3 528 000 de lei. În fața comisariatelor Gărzii Financiare nu s-au putut prezenta însă și actele de proveniență a acestora. 600 000 de lei amendă și cele mai bine de trei milioane de lei au ajuns la bugetul statului (V.N.Y)

Femina

Lângă sufletul consătenilor

Lucrase, după absolvirea liceului, ca educatoare la grădinița din comună, însă dorința de a fi mai aproape de problemele sătenilor, în mijlocul cărora a crescut, a determinat-o să se prezinte la concursul organizat pentru ocuparea postului de secretar la consiliul local. A luat probele și, din 1992, dra Liliiana Roșoșan face zilnic drumul Bobâlna — Rapoț, uneori cu autobuzul, alteori pe jos, distanța fiind de numai 3—4 km. Pentru că la Bobâlna locuiește, acolo s-a născut. Acum, când a rămas doar cu mama — tatăl decedând, iar fratele fiind stabilit în alt județ — Liliiana o ajută, atât cât timpul îi permite, la tre-

burile gospodărești. Este prezentă dimineața de dimineață la oră fixă la consiliu. Nu este zi în care să nu aibă de rezolvat probleme sociale, să nu elibereze acte de stare civilă, iar la anchetele sociale făcute la domiciliul celor în cauză, este prezentă alături de membrii colectivului de sprijin de la nivelul comunei, ținând legătura cu Inspectoratul Teritorial de Stat pentru Handicapați.

Intreaga activitate de secretar de consiliu presupune cunoașterea aprofundată a legislației. „In măsura în care pot, ajut omul — spunea. Vin la noi și cu probleme de suflet, cu necazuri. Îi ascult cu răbdare, cu toate

că nu întotdeauna le putem fi de folos. Dar față în față cu omul, o vorbă bună, pornită din inimă, înseamnă mult pentru el. Uneori cetățeanul solicită anumite lucruri care nu se pot rezolva, contravenind legii, și atunci pleacă nemulțumit”.

Câteodată, Liliiana se simte cam singură. Tocmai pentru că o atrage studiul, manifestările spirituale, de care puținii tineri din sat se simt atrași. Din păcate, virtuțile le știau în cale... Dar nu are vreme de visare. În timpul liber, dra Liliiana învață. Cu sârguință, cu ambiție. Va da din nou admitere la „Drept” și speră să reușească. Îi dorim din suflet.

ESTERA SINA

Povara nevăzută...

Meru neobosită, mama se trezește prima, pregătește ceaiul și gustarea pentru soț și copii, împachetează sandvișurile pentru toți. Apoi, adună și spală ceștile, își lasă șortul în bucătărie și se pregătește în fugă, dându-și de două ori cu pieptenele și punând în geantă nelipsita-i plasă.

La slujbă se așază în fața calculatorului ori a mașinii de cusut și cât ține programul nu și permite decât o pauză de o cafea și-n timp ce lucrează gândul îi fugă la ce va mai găti pentru a doua zi, unde se vând cele mai ieftine alimente, își amintește că trebuie să-i cumpere celui mic ghetuțe, că cele vechi i s-au stricat, iar fetei să-i le repare cel puțin pe cele de anul trecut. Îi vine în minte că a uitat să plătească telefonul, iar taxele pentru apă și salubritate s-au cam adunat, că n-a venit nimeni să le încaseze, iar ea n-a mai avut vreme să treacă pe-acolo... I s-a defectat și aspiratorul și va trebui să se descurce cum poate... În drum spre casă, trece prin piață și cumpără de-ale mâncării, apoi se grăbește, cu plasa grea, spre cei care o

așteaptă cu nerăbdare. În bucătărie își reia rolul: încălzește mâncarea, face repede un piure, așază masa. După ce toți și-au găsit alte preocupări — soțul la meci în fața micului ecran, băiatul la joacă, iar fetița la ore — ea este încă cu șortul în față, că mai are vesală de spălat și de făcut ordine, dar și o ciorbă pentru a doua zi... În fine, speră că a terminat, dar nu mai poate amana țesutul ciorapilor; are și câteva rufe de spălat, în următoarea zi de călcat, a început să tricoteze și o vestă, că a rugat-o fetița și nu poate refuza. Dar nici duminica n-are răgaz. Băiatul a dorit o prăjitură și i-a îndeplinit dorința, iar soțul a rugat-o să-i primenească costumul gri pentru intrarea de la club...

Ea — cea care naște, crește, educă, îngrijește copiii — n-are odihnă nici o clipă, nici o zi, nici duminica. Povara văzută și nevăzută e aproape continuă. Energia îi este întretinută de un sentiment frumos — cel al iubirii pentru soț, al iubirii nemărginite pentru copii.

ESTERA SINA

Blegia lunii martie

Atunci
la capătul unui colț de dor
te-am întâlnit
Era luna Martie!
Ne-am oprit în mijlocul
salonului albastru
sub trupul incins al magnoliei
și-am învățat cum crește iarba
Apoi ți-ai infipt stiletele
în fântânile liniei drepte exultând
Și azi îmi amintesc cum am folosit
străfulgerările stelelor
ascunziș sufletelor limpeze
tocmai în pragul lunii Martie.

PAULINA POPA

Rețete naturale

● **Lichior digestiv.** Dacă aveți probleme cu digestia vă puteți prepara un lichior după o rețetă franțuzească, datând din secolul trecut. Ingredientele necesare sunt: un litru de țuică, 30 g semințe de angelică, 30 g semințe de coriandru, 5 g anason și 5 g semințe mărar. Lăsați toate acestea la macerat timp de 8 zile. Din timp în timp agitați vasul. Du-

pă acest interval adăugați 250 g zahăr pudră și 250 g apă. Amestecați bine și lăsați din nou la macerat timp de 48 de ore. Filtrați amestecul și apoi turnați-l într-un recipient închis ermetic. Consumați câte un pahar după mesele copioase sau după mâncărurile mai grele. Efectul va fi mai mult decât mulțumitor.

Imbinând tradiționalul cu modernul

Una dintre cooperativele meșteșugărești din Hațeg a păstrat, peste timp, un frumos obicei — acela de a prezenta finalul trudei cooperativelor într-o interesantă și frumoasă expoziție. Este vorba despre cooperativa „Hațegana”, în care 90 la sută dintre salariați sunt femei.

În obișnuita expoziție pot fi admirate fețe de masă și mileuri, il brodate și covoare, cerți și stoffe de lână, pardeșii și costume — de nuanțe diferite, realizate cu migală și pricepere de către femeile de la secțiile de broderie mecanică și manuală, de la țesătorie sau confecții. Imbinând tradiționalul cu nouitatea, dnele Sofia Fălăitar, Mărioara Popovici, Olivia Bal, Elena Săvulescu, Leontina Hălmași și Maria Bărsan — care lucrează aici de la înființare — ajungând, în timp, să li se încredințeze conducerea secțiilor, dar și mai tinerele cooperatoare de la războaiele de țesut manuale, ori de la mașinile de cusut și brodat — au reușit să creeze unicate, apreciate pentru originalitate și bun gust.

„Cooperativa noastră este singura din zonă care-și păstrează tradiția în arta populară” — aprecia dna contabil șef. Într-adevăr. (E.S.)

La Dispensarul uman din Certeju de Sus tinerele asistente medicale DONATELA BODREAN și CAMELIA BUS își exercită cu profesionalism meseria.

Arbuștii ornamentali din jurul casei

Miresme și culoare

Forsythia (Forsythia) — floarea de aur

Este un arbust des întâlnit în spațiile verzi, originar din Orient (China, Japonia), care poartă numele botanistului W.A. Forsyth. Datorită florilor galbene, așezate în lungul ramurilor (lungi, muchiate, erecte sau arcuite), ce apar foarte timpuriu, înaintea frunzelor, este foarte prețuit pentru spațiile verzi. Prețuirea lui se datorează efectelor decorative, splendide, pe care le creează primăvara de timpuriu, când natura se re-deșteaptă la viață.

În cultura ornamentală se întâlnesc cel mult două specii, care diferă prin nuanța culorii florilor — galben crom și respectiv

galben lămâi. Ca o caracteristică a acestei plante este și aceea că dacă în lunile de iarnă se taie crengi și se țin în interior, în vase cu apă, acestea înfloresc în decurs de 10—12 zile.

Forsythia nu este un arbust pretențios față de sol, mergând în orice sol de grădină, fără exces de umiditate.

Inmulțirea forsythiei se poate face foarte ușor prin despărțirea tufei, marcotaj și butășire. Pentru marcotaj se arcuiește, primăvara, un lujer și se acoperă cu pământ pe o porțiune de 10—15 cm, lăsând vârful afară. Până în toamnă se realizează înrădăcinarea și se poate despărți de planta mamă. Pentru butășire, în luna noiembrie se confecționează butăși din lujeri lignificați de 15—20 cm din sezonul curent de vegetație, rețezați la nivelul nodurilor și se plantează pe strat. Pe timpul verii, în caz de secetă, se udă. Până în toamnă următoare se vor înrădăcina. Pentru întreținere se vor aplica 1—2 săpături în jurul tufei, pentru a nu se înierba și eventual se vor înlătura ramurile bătrâne prin tăiere.

Ing. SABIN GIURGIU, silvicultor

● O cârpă bună pentru ștersul prafului se face dintr-o bucată de flanelă îmbibată cu ulei de parafină timp de o noapte. Apoi se spală în apă caldă. După uscare, cu respectiva cârpă praful se șterge repede și mo-

be și mirosul rănced. Se recomandă adăugarea unui cartof crud la prașitul gogosilor.

● Mătasea, lâna și bambacul se spală foarte bine în zeamă de fasole. Se fierb 500 g fasole în 4 litri de apă; se strecoară

zeama (când fasolea s-a înmuiat), se răcește puțin și apoi se pun rufe la spălat. Zeama de fasole este foarte bună și pentru îndepărtarea petelor.

E bine să știți...

bila capătă luciu deosebit.

● Mușamaia nu trebuie curățată cu apă și săpun, ci frecată cu o cârpă moale, îmbibată cu apă caldă; se toarnă deasupra puțin lapte și se dă lustru cu o cârpă uscată și moale.

● Dacă vreți să păstrați pătrunjelul proaspăt cât mai multă vreme, nu-l puneți într-un pahar cu apă, expus la aer. Astfel se îngălbenesc și se înmoaie. Închideți-l mai bine între două farfurii adânci.

● La o mâncare prea sărată adăugați câteva felii de cartofi cruzi și lăsați să fiarbă împreună.

● Ca să împiedicați untura să se innegrească, puneți în ea un cartof crud curățat, care absoar-

zeama (când fasolea s-a înmuiat), se răcește puțin și apoi se pun rufe la spălat. Zeama de fasole este foarte bună și pentru îndepărtarea petelor.

● Dacă mâncarea se prinde, puneți-o în alt vas. Dacă păstrează mirosul de ars, așezați deasupra vasului o cârpă udă peste care se pune un strat de sare, care absoarbe mirosul. La nevoie, sarea poate fi schimbată.

● Coaja de lămâie, uscată, se pisează, se amestecă cu zahăr și se păstrează în borcaneșe bine astupate. Este minunată în a da o bună aromă mâncărurilor. La fel se procedează cu coaja de portocală. „Pielea” albă a portocalelor, bine spălată, curățată sticla și obiectele de lemn.

„Cva SA”

● O tânără pereche se afla în călătorie de nunta. Trenul intră într-un tunel lung. După ce ies din tunel, soțul zice:
— Iubito, dacă știam că tunelul e atât de lung, te-aș fi sărutat.
— Deci n-ai fost tu acela?!

★
● — Iubito, ai spus părinților tăi despre intențiile noastre?
— Da, numai bărbatului meu nu știe încă...

★
● La un hotel din Londra se prezintă un gen-

tleman însoțit de o tânără fată.

— Bine ați venit! — îi salută hotelierul. Atât camera dumneavoastră cât și a fiicei dumneavoastră sunt pregătite.

— Cum se poate? — ripostează clientul. Sunt prea în vârstă ca să am o fiică atât de tânără. Ea este soția mea!

Culese și „așezonate” de ILIE LEAHU

GOSINZEANA

Dacă ar trebui să o numesc pe cea de a opta minune a lumii, eu aş indica fără ezitare televizorul. Vor mai trece cu siguranţă mulţi, foarte mulţi ani, ori poate chiar secole întregi şi nimic nu va putea să egaleze prin însemnătate această demiurgică şi scânteietoare creaţie a minţii omeneşti. Savanţii vor mai descoperi noi galaxii, temerarii vor deschide alte drumuri printre astre, dar toate aceste viitoare isprăvi nu vor însemna mare lucru în comparaţie cu oglinda această magică şi seducătoare care ne răstrânge în casă, prin culori şi imagini, viaţa şi tainele universului, atât cât acestea ne sunt cunoscute deocamdată. Şi care altă ştiută minune mai are puterea să ne pună la nevoie în legătură cu orice colţisor al terrei, să ne aducă în intimitatea locuinţei cinematograful, opera, teatrul şi stadionul, să ne pună la îndemână marile sinteze ştiinţifice şi tehnice şi să ne ţină

Lectură şi vizionare

aproape de rudele, prietenii, cunoscuţii şi confracţii întru speranţe şi idealuri...
Da, aşa am putea crede că stau lucrurile la prima vedere şi până la un anumit punct al entuziasmului nostru, numai că şi aici, ca şi în atâtea alte împrejurări de viaţă, polarităţile bine-rău şi avantaj-dezavantaj ridică punctele unei mari dileme. Se verifică şi în cazul acesta vorba unui mare înţelept român că mai întotdeauna câştigurile importante într-o direcţie se obţin cu pierderi însemnate în altă direcţie. În speţă vorbind, poziţia televiziunii de lider absolut în competiţia mijloacelor de informare publică a fost atinsă cu preţul scump al îndepărtării interesului pentru lectură. Cu deosebire în rândul tinereţii, numărul celor care au renunţat la serviciul cărţilor sau care şi-au restrâns considerabil tim-

pii destinaţi lecturii devine din ce în ce mai mare. La o întrebare simplă şi neechivocă, dacă preferă lectura unei cărţi sau filmul acesteia, trei sferturi dintre elevii chestionaţi au declarat că optează pentru so-luţia a doua, ei motivându-şi alegerea prin termeni care aduceau în discuţie economia de timp şi de efort, gradul ridicat de confort, puterea de impresionabilitate, u-rilaşa forţă de seducţie pe care o exercită jocul actorilor, conflictele dintre aceştia. Se observă uşor că toate aceste argumente ţin mai degrabă de latura formală a problemei, ele angajând în mai mică măsură resursele intelectuale ale omului, capacitatea lui de analiză şi de sinteză, judecăţile de valoare şi adevăr. Se scapă din vedere faptul că în cazul unui film, bunăoară, imaginile menţin gândirea şi atenţia la suprafaţa eve-

nimentelor, iar mişcarea lor elimină aproape în totalitate liniştea şi răgazul necesar pentru actul de reflecţie. Dimpotrivă, în timpul lecturii avem în faţa ochilor doar cuvântul, care nu numai că aduce şi coboară gândirea spre esenţa lucrurilor, dar lărgeste considerabil aria de semnificaţii ale ideilor enunţate. Într-un eseu pe această temă Henri Wald scrie că activitatea creatoare a gândirii se află în primăjdie ori de câte ori se acordă mai multă importanţă vizualului. „Lumea — continuă el — îşi pierde astfel adâncimea de gândit şi rămâne doar o suprafaţă de privit. Iar un mare savant canadian Hans Selye mărturiseşte că toate marile idei care au stat la baza multora dintre descoperirile sale i-au venit pe neaşteptate în prelungirea textelor scrise. Pentru el intimitatea lecturilor era un fel de „cofrăj“ în care îşi turna propriile sale gânduri.

SABIN SELAGEA

Scrisoare neexpediata

Când nu voi fi decât un drum închis
Nisip uitat la marginile mării
Şi chipul meu îţi va părea un vis
Cu-n singur sens pe calea depărtării
Când seara va veni cu acelaşi dor
Să ne sărute casa şi ograda
Purtând cu ea mirosul de mohor
De unde-a fost şi va veni zăpada,
Din focul care îl aprinde târziu
Sufând în el ca să-i atâţi puterea
Eu s-ar putea o flacără să fiu
Arzând domol să-ţi înţeleg durerea
Crezând că port acolo unde-s dus
O cruce grea pe umerii mei umeri
Şi banii-n palmă care mi i-ai pus
N-au nici un preţ la vamă când îi numeri,
Dar trupul meu despovărat de toate
Nici nu-l mai simt prin ceea ce mai sunt
Şi-nţelegând ca să te am aproape
M-am prefăcut în iarbă şi pământ
Şi picurându-ţi lacrima pe mână
Să uiţi că într-o vară m-am mutat
Intr-un copac cu ramurile-n lună
Şi-rădăcini adânci lângă fântână
Eu, omul tău cu nume de-mpărat.

DAVID RUSU

„Lacrimă şi zâmbet“

Pentru mamele lor, colegi şi cadre didactice, elevii Şcolii Generale Gurasada au fost îndrumaţi, prin catedra de limba şi literatura română, în pregătirea şi prezentarea medalionului literar-muzical „Lacrimă şi zâmbet“. O contribuţie deosebită în a-

bordarea părţii literare şi-a adus-o Cristina Popa, elevă în clasa a VII-a, cotată cu menţiune la faza judeţeană a Olimpiadei de limba şi literatura română. Fondul muzical l-a aparţinut profesoarei Sonida Ciurea, fostă elevă a şcolii, absolventă a Liceului de Artă Deva. (I.N.)

Preţuirea cu care sunt „onorati“ oamenii de cultură

Biblioteca din Toteşti este o instituţie bine organizată. Faptul i se datorează dnei bibliotecar Adina Grădiştean, care, în anii când a profestat funcţia, a acumulat o însemnată experienţă profesională prin contactul permanent cu cititorii, dar şi prin cursurile de pregătire organizate de factorii de specialitate în plan judeţean şi naţional. Strădania bibliotecarei a fost întregită de sprijinul Consiliului local, care, prin acordarea de la buget a unui fond însemnat, 578 000 lei, a oferit instituţiei posibilitatea să-şi întregască fondul de carte cu peste 200 de titluri, cartea nouă fiind extrem de căutată de către cititorii statornici.

noştri cititori sunt elevii, dar un număr însemnat îl alcătuiesc cei aparţinând altor categorii socio-profesionale, tineri, şi maturi. Media anuală de cărţi citite pe cap de locuitor este de şase. Prin accesul liber la raft, o parte dintre cei care trec pragul bibliotecii îşi aleg singuri titlul dorit. O parte însă e necesar să fie îndrumaţi direct de mine, sau se folosesc de listele de carte nouă, intrată în bibliotecă, de acţiunile organizate cu prilejul comemorării unor personalităţi ale ştiinţei şi culturii româneşti.

— V-am ruga să faceţi cunoscute câteva dintre acţiunile organizate.

— În ianuarie am desfăşurat simpozionul dedicat coplesitoarei personalităţi a poetului naţional, Mihai Eminescu. Apoi, am organizat prelegeri pe te-

me de istorie, având în vedere că ne aflăm în apropierea Sarmizegetusei, călătorii imaginare pe hartă pentru mai buna cunoaştere a judeţului nostru, prezentări de cărţi amintind marele eveniment de la 1 Decembrie, dar şi de Ziua femeii etc.

— Cum este cunoscută cartea în satele aparţinătoare comunei?

— Biblioteca este cunoscută de marea majoritate a celor interesaţi, locuitorii în centrul de comună sau în satele aparţinătoare. Aceştia se adresează direct instituţiei. Pentru alţi cititori sunt ajutate de învăţătorii. În general, colaborarea cu şcoala, cu cadrele didactice este foarte bună. Sunt ajutate în realizarea acţiunilor, iar elevii alcătuiesc, după cum menţionam mai sus, majoritatea cititorilor bibliotecii, cărora le oferim cărţi

prevăzute, în primul rând, de programa şcolară. Din păcate, nu suntem dotaţi cu aparatură audio-vizuală necesară diverselor categorii de cititori.

Mai spun că bibliotecile din întreaga ţară, de o bună perioadă de timp, se confruntă cu greutăţi de tot felul, cea mai dureroasă fiind salariul omului care lucrează în bibliotecă. De aceea, aceştia sunt, în momentul de faţă, într-un conflict deschis cu cei care gestionează bugetul de stat în plan naţional, care le-au stabilit un salariu cu care, în actuala conjunctură a preţurilor şi costurilor vieţii, nu se poate trăi. Ne dorim cu toţii oameni cultivaţi, civilizaţi, dar ne gândim prea puţin la oamenii de cultură, care... fac cultură. Aşa nu se poate!

MINEL BODEA

Cartea cu aripi deschise

Am fost la un amplu târg de carte al editurilor actuale din România, la Satu Mare. Din cele peste 50 de edituri, majoritatea private, una a impresionat inclusiv prin cererile imediate de achiziţie. Practic, tot standul editurii timişorene „Helicon“ a fost golit prin cumpărare directă şi s-au făcut comenzi importante. Una din colecţiile acestei edituri, care a fost înfiinţată şi este condusă de un venerabil editor/scriitor, prozator timişorean, Ioan Iancu, este colecţia de poezie universală. În colecţie au apărut deja cei mai importanţi poeţi universali, dar şi contemporani din ţara noastră. Aspectul, ca obiect de artă, al cărţilor din „Liliput“, este foarte atrăgător, preţurile accesibile, deci colecţia este ideală. Nu e de mirare că inspiratul patron al editurii a oferit unui număr de patru poeţi trăitori în judeţul nostru contracte de editare. Rând pe rând, într-un timp record, au fost tipărite cărţi total necenzurate ale Paulinei Popa, Valeriu Bârgău, Eugen Evu, Mariana Părdaru. În curând vor apărea şi alţii, merituosii, printre care îi susţin cu firească confracţie pe Constantin Stancu, Ioan Evu şi eventual debutul lui Ovidiu Băjan.

Editura bănăţeană ştie ce vrea! Numai între 1993—1995 tipărise în colecţia „Liliput“ 134 de titluri! Despre cărţile de proză, ştiinţă şi cele şcolare, altă dată, „Helicon“ mai tipăreşte ziare, reviste, etichete, ambalaje, imprimate de orice fel... Numărul salariilor societăţii este de peste 630... Ioan Iancu a fost, este şi va fi unul din cei mai importanţi editori din România. Acel editor ideal, el însuşi scriitor, care are şi vocaţia unei profesii complexe, respectabile, în slujba Culturii române. Totul sub imaginea emblematică a CĂRŢII CU ARIPI DESCHISE...

impresia unei cărţi — roman — document nu numai bine gândită, ci şi atrăgătoare. Pe scurt, se spune în aceeaşi NOTĂ PRELIMINARĂ, „Caracterizarea Omului Socrate se observă de la prima până la ultima pagină a antologiei: între elogii lui Alcibiade din Symposium şi scena morţii din Phaidon, un daimon bun „ne ţine sub ochi“. Romanul începe cu un banchet al iubirii şi sfârşeşte, simetric, cu un banchet al morţii“. Totuşi, senzaţia pe care o resimţi după ce ai trecut de ultima scenă nu este una trist-amară. Trăind un timp în preajma lui Socrate, începi să te familiarizezi cu „daimonul“ său. În aceste condiţii, un comentariu nu poate spune mai mult...

DUMITRU HURUBA

NOTE DE LECTURĂ

ANTOLOGIE PLATONICIANĂ: „SOCRATE OMUL Chipul lui Socrate în dialogurile lui Platon“

aşadar creaţii editoriale cu rol de mijlocire între opera originală şi public. Ele se adresează cititorilor care nu mai au astăzi timp să caute ei înşişi esenţialul, dar simt încă nevoia unei garanţii de calitate culturală.

„Socrate omul...“ este o carte prin excelenţă biografică, marele filozof re-velându-ni-se, mai concret decât în altă parte, ca fiind mintea cea mai scilpitoare în domeniul filozofiei. În dialoguri, prin intervenţii directe, sau caracterizat de discipolii Criton, Cebe, Simmias sau Phaidon, O-

MUL Socrate prinde contur tot mai clar pe măsură ce ne afundăm în lectură. De fapt, textele din volum sunt o selecţie din Bancheiul, Theaitetos, Menon, Phaidon, Euthyphron, Apărarea lui Socrate. Ele sunt prezentate „cititorului într-o anume succesiune“; editorul acestei antologii a încercat „să lege“ (...) un mic „roman“ despre OMUL Socrate, aşa cum se desprinde el din opera platoniciană: ca personaj de-o polipropică expresivitate, învăluit mereu într-o aură „tainică“, suntem lămurii de un text de pe coperta

a IV-a. Sigur, editorului nu i-a fost uşor să alcătuiască această antologie, însă efortul său s-a materializat într-un „roman“ interesant, avându-l ca personaj central pe celebrul filozof antic. Strict din acest punct de vedere, multe pagini oferă momente de lectură pasionantă. Spre deosebire de Socratele lui Xenofon — „un mic burghiez de treabă“ — cam „prăfuit“ şi palavrăgiu“ (după caracterizarea lui Kierkegaard), Socratele platonician e însoţit mereu de o aură tainică“ (v. Nota preliminară, pag. 27). A-

ceastă precizare întăreşte afirmaţia mea de mai înainte: „Socrate omul...“ pentru cei familiarizaţi cât de cât cu filozofia lui, este o şansă realmente interesantă de a lua cunoştinţă despre viaţa sa. Mai ales că ne putem baza pe destul obiectivism gândindu-ne la comentariul-discipoli ale căror dialoguri cu maestrul sunt redată de Platon. Şi, la urma urmei, cine ne împiedică să-i credem pe Alcibiade, Cebe şi pe toţi ceilalţi? Nimeni. În orice caz, organizarea materialului într-o ordine şi gradare anume creează

SĂPTĂMĂAIA TV

LUNI, 25 MARTIE

TVR 1

13.00 Actualități; 13.40 TVR Iași; 14.00 TVR Cluj-N.; 14.50 TVR Timișoara; 15.00 Actualități; 16.05 Atlas; 16.25 Terism și agroturism; 17.05 Existența în limba maghiară; 18.35 Aventurile periferelor galactice (d.a.); 19.00 De luni până luni; 19.30 Fata și băieții (s); 20.00 Actualități, meteo, telesport; 20.50 Baywatch (s); 21.45 Translocator; 22.15 Premii Secției Române a Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru, pe anul 1995; 23.15 Actualități; 23.35 Cultura în lume; 0.05 Fragr.

TVR 2

13.00 Actualități; 13.10 Politică între deal și real; 13.40 Drumul spre Avonlea (s/r); 14.30 Confluente (r); 15.00 Poeta Neagră (s/r); 15.45 Filmele săptămânii; 15.50 Ursuleții inimoși (d.a.); 16.20 Dedublarea (s); 17.05 Măscarea de mînt; 17.45 Tubiri amăgitoare (s); 18.30 În țara dvs.; 20.00 Arte vizuale; 20.30 Tribuna nonconformiștilor; 21.00 TVM Messenger; 21.30 Sinec (cs); 22.00 Santa Barbara (s); 22.45 Magazin sportiv: Handbalul românesc încotro?; 0.30 Muzica e viața mea!

PRO TV

7.00 Ora 7, bună dimineața!; 9.00 Capcana timpului (s/r); 9.45 Sport la minut; 10.00 Paradise Beach (s/r); 10.30 Nebuni de dragoste (s/r); 12.30 Prindeți-l pe Smart! (s); 13.30 Oameni în toată firea (s/r); 13.30 Povara adevărului (s/r); 14.30 Verdictul ultimului (s/r); 15.30 Fotbal. Rezumat Anglia; 16.30 Paradise Beach (s); 17.00 Povestiri din București; 17.30 Capcana timpului (s); 18.15 Fotbal. Rezumat Spania; 18.45 Sport la minut; 19.00 Oameni în toată firea (s); 19.25 Știrile Pro TV; 19.55 Doar o vorbă să-ți mai spun...; 20.00 Un păcat de moarte (L.P. SUA '81); 22.00 M.A.S.H. (s); 22.30 Procesul etapei (f); 0.00 Știrile Pro TV.

MARȚI, 26 MARTIE

TVR 1

7.00 TVM. Telematinal; 8.30 La prima oră; 9.20 Santa Barbara (s/r); 10.05 No. anul vântului (do. BBC '93); 10.55 Su. anul unei nopți de vară (s/r); 12.45 Em.; 13.10 Muzica pentru toți; 14.00 Actualități; 14.10 TVR Iași; 15.00 TVR Cluj-N.; 15.40 Actualități; 15.50 Fii tu înșuși; 16.30 Conviețuire; 17.20 Aventurile periferelor galactice (d.a.); 17.35 Cazul și acuzații în dragoste; 18.30 Viața parlamentară; 18.55 Medicină pentru toți; 19.25 Tarzan (s); 20.00 Actualități, meteo, telesport; 20.50 Hărâatul care se ascunde sus (f. SUA '92); 22.25 Reflecție; 22.55 Actualități; 23.15 Muzicorama; 23.45 Gong; 0.15 Magazinul Notelor Blue.

TVR 2

7.00 La prima oră; 9.20 Ora de muzică; 10.05 Mosaic; 11.30 Dragonii gemeni (d.a.); 12.00 Ecaterina cea Mare (f. p. l/r); 13.40 Muzică muzicale; 14.10 Serialele săptămânii; 14.35 Ecran de vacanță: Magia filmului (d.a.); 15.50 Ursuleții inimoși (s); 16.20 Dedublarea (s); 17.05 23 de milioane (II); 20.00 Cu cârțile pe față; 21.00 TVM Messenger; 21.30 Între da și nu; 22.00 Credo; 23.15 Ritmuri muzicale; 23.30 „Celula poetului dispărut” (Teatru TV) de I. Naghiu.

PRO TV

7.00 Ora 7, bună dimineața!; 9.00 Capcana timpului (s/r); 9.45 Sport la minut; 10.00 Paradise Beach (r); 10.30 Un păcat de moarte (f/r); 12.25 Arte marșiale; 12.35 Știrile Pro TV; 13.00 Oameni în toată firea (s/r); 13.30 Procesul etapei (r); 16.30 Paradise Beach (s); 17.00 M.A.S.H. (s); 17.30 Capcana timpului (s); 18.15 Fotbal. Rezumat Bundesliga; 18.45 Sport la minut; 19.00 Oameni în toată firea (s); 19.25 Știrile Pro TV; 19.55 Doar o vorbă să-ți mai spun...; 20.00 Spitalul de urgență (s); 21.00 Secrete de familie (s); 21.30 Știrile Pro TV; 22.00 M.A.S.H. (s); 22.30 Deșteaptă-te, române! (talkshow); 0.05 Sport la minut; 0.30 Fotbal. Rezumat Bundesliga; 2.00 Muzică.

MIERCURI, 27 MARTIE

TVR 1

7.00 TVM. Telematinal; 8.30 La prima oră; 9.20 Santa Barbara (s/r); 10.05 Mada pe meridiene (do); 10.35 Videocasta muzicală; 10.50 Videocast; 11.50 Tubiri amăgitoare (r); 12.40 D.a.; 13.10 Muzică pentru toți; 14.00 Actualități; 14.10 TVR Iași; 15.05 TVR Cluj-N.; 15.00 Actualități; 15.15 Ecaterina cea Mare de Prof. Spectacol dedicat sferei de 27 marile 1918; 18.30 D.a.; 19.00 Fotbal. Ingostavina - România (d); 20.45 Actualități, meteo, telesport; 21.35 Jalna (s); 22.30 Noi frontiere; 23.30 Totul despre muzică; 23.40 Actualități; 23.55 Confluente; 0.25 Intâlnirea de la miezul nopții.

TVR 2

7.00 La prima oră; 9.20 Ora de muzică; 10.05 Itinerare turistice; 11.30 Dragonii gemeni (d.a.); 12.00 Ecaterina cea Mare (f. p. II/r); 13.40 Muzică muzicale; 14.00 Fragr (s); 14.55 Gong! (s); 15.25 Ecran de vacanță: Magia filmului (d.a.); 15.50 Ursuleții inimoși (d.a.); 16.20 Dedublarea (s); 17.05 Natura 2000; 17.45 Tubiri amăgitoare (s); 18.30 Em. în lb. maghiară; 20.00 Cite; 20.30 Turist-club; 21.00 TVM Messenger; 21.30 Tradiții; 22.00 Santa Barbara (s); 22.35 Un secol de cinema; 23.55 Jazz-fan; 0.25 Bătălii aeriene.

PRO TV

7.00 Ora 7, bună dimineața!; 9.00 Capcana timpului (s/r); 9.45 Sport la minut; 10.00 Paradise Beach (s/r); 10.30 Spitalul de urgență (s/r); 11.30 Secrete de familie (s/r); 12.10 Automobiliștii AndyCar; 13.00 Oameni în toată firea (r); 13.30 Baschet NBA; 14.30 Arte marșiale. Secretele namerailor; 15.00 Deșteaptă-te, române! (r); 16.30 Paradise Beach (s); 17.00 M.A.S.H. (s/r); 17.30 Capcana timpului (s); 18.15 Schi. Magazin; 19.00 Oameni în toată firea (s); 19.25 Știrile Pro TV; 20.00 Alice (f. SUA 1990); 22.00 M.A.S.H. (s); 22.30 Lege și Ordine (s); 23.30 Povestii adevărate; 0.05 Sport la minut; 0.30 Fotbal. Rezumat Anglia; 1.30 Muzică.

JOI, 28 MARTIE

TVR 1

7.00 TVM. Telematinal; 8.30 La prima oră; 9.20 Santa Barbara (s/r); 10.05 No. anul vântului (do); 10.55 Tubiri amăgitoare (r); 12.40 D.a.; 13.10 Actualități; 14.10 TVR Iași și TVR Cluj-N.; 15.40 La porțile dorului; 16.10 Conviețuire; 16.35 Magazin social; 17.25 Aventurile periferelor galactice (d.a.); 17.50 Viața parlamentară; 18.15 Tragerile Loto 5/70 și simplă; 18.25 Milenium; 19.10 Tărâmul Indians Jones (s); 20.30 Actualități, meteo, telesport; 20.50 Nord și Sud (s); 21.45 Reflecții rutiere; 22.00 Studioul economic; 22.40 Jocuri periculoase; 23.10 Simpozion; 23.55 Actualități; 0.10 Primarul din Casterbridge (s).

TVR 2

7.00 La prima oră; 9.20 Muzica pentru toți; 10.05 Magazin satelit; 10.50 Varietăți internaționale; 11.35 Dragonii gemeni (d.a.); 12.05 Curcubeu; 13.05 P.S.; Te iubesc (s); 14.10 Em. '92; 14.55 Ecran de vacanță: Magia filmului; 15.50 Ursuleții inimoși (d.a.); 16.20 Dedublarea (s); 17.00 Ceaiul de la ora 5; 19.00 Em. în lb. germană; 20.00 Cultura în lume; 20.30 Enigma (cs); 21.00 TVM Messenger; 21.30 Filmoteca de Aur; 22.00 A șaptea pecete (f. Suedia '57); 23.40 Stadion; 0.20 Jazz Alive Show.

PRO TV

7.00 Ora 7, bună dimineața!; 9.00 Capcana timpului (s/r); 9.45 Sport la minut; 10.00 Paradise Beach (s/r); 10.30 Alice (f/r); 12.30 Fotbal. Bundesliga Top Gol; 13.00 Oameni în toată firea (r); 13.30 Lege și Ordine (s/r); 14.30 Povestii adevărate (r); 15.00 Baschet NBA; 15.30 Beverly Hills (s/r); 16.30 Paradise Beach (s); 17.00 M.A.S.H. (s); 17.30 Capcana timpului (s); 18.15 Lumea rugby-ului; 19.00 Oameni în toată firea (s); 19.25 Știrile Pro TV; 20.00 Class Reunion (co. SUA '92); 22.00 M.A.S.H. 22.30 Cracker (s); 23.30 Rătăcirii în tranziție (talkshow); 0.05 Sport la minut; 0.30 Bobocop (s); 1.30 Fotbal. Rezumat Spania; 2.00 Fotbal. Rezumat Bundesliga; 2.30 Muzică: Power Mix.

VINERI, 29 MARTIE

TVR 1

7.00 TVM. Telematinal; 8.30 La prima oră; 9.20 Santa Barbara (s/r); 10.05 No. anul vântului (do); 11.00 Ritmurii muzicale; 11.50 Tubiri amăgitoare (s/r); 12.40 Lumea aperi; 13.30 TVR Iași; 14.15 TVR Cluj-N.; 15.00 Pompiștii vă informăm; 15.30 Din lumea afacerilor; 15.50 Actualități; 16.00 Lesirea din cerc; 16.30 Em. în lb. germană; 17.30 Pro Patria; 18.25 Viața parlamentară; 18.55 Julia (s); 20.00 Actualități, meteo, telesport; 20.50 Tezaur folcloric; 21.30 Stark (f. SUA '90); 23.40 Actualități; 23.25 MTV. Euro Top 20; 0.25 Miranda (f. Italia '85).

TVR 2

7.00 La prima oră; 9.20 Muzica pentru toți; 10.05 Calendar; 11.30 D.a.; 12.00 TVR Iași; 12.30 TVR Cluj-N.; 13.00 TVR Timișoara; 13.30 Ecran de vacanță; 14.00 Calcutama Herară; 15.20 Conviețuire; 16.20 Dedublarea (s); 17.05 Bursa invențiilor; 17.45 Oameni care au fost...; 18.45 Tubiri amăgitoare (s); 19.00 Concertul Orchestrei Naționale Radia; 21.00 TVM Messenger; 21.30 Hyperion; 22.45 Din viața romilor; 23.15 Santa Barbara (s); 0.00 Bucuriile auzului.

PRO TV

7.00 Ora 7, bună dimineața!; 9.00 Capcana timpului (s/r); 9.45 Sport la minut; 10.00 Paradise Beach (s/r); 10.30 Class Reunion (s/r); 12.00 Baschet NBA; 13.00 Oameni în toată firea (s/r); 13.30 Cracker (s/r); 14.30 Rătăcirii în tranziție (r); 15.00 Rugby Super 12; 16.30 Paradise Beach (s); 17.00 M.A.S.H. (s/r); 17.30 Capcana timpului (s); 18.15 Bobocop (s/r); 19.00 Oameni în toată firea (s); 19.25 Știrile Pro TV; 20.00 Doar o vorbă să-ți mai spun...; 21.00 Red Rock West (f. P. SMA '93); 23.00 Aventuri în Casa Morții (s); 0.05 Sport la minut; 0.30 Ecaterina (s); 1.00 Omul de pe râul Snowy (f. Australia '82); 1.30 Baschet NBA.

SĂMBĂTA, 30 MARTIE

TVR 1

7.00 Bună dimineața... de la Iași!; 8.50 Ala-Bala-Portocofa; 9.50 Drumul spre Avonlea (s); 10.40 Muzică muzicală; 11.25 Pas cu pas; 12.15 Vârstele peicului; 13.05

Ploade; 14.00 Actualități; 14.40 MTV Eurotop 20; 14.40 Turnul Dabab; 15.10 Mapamond; 15.15 Teleenciclopedia; 15.20 Actualități, meteo, telesport; 20.50 Carri caștă 7 (s); 22.30 Live in The New World Paul McCartney și The Wings; 23.25 Actualități; 23.40 Perla Neagră (s); 0.25 D. putină și dog, cu Nicoleta Voica; 0.40 Noaptea albastră. Magazin pop.

TVR 2

7.00 Intâlnirea de sâmbătă; 12.00 MTV Disco Dance; 13.00 TVR Timișoara; 13.10 Est Meridian Magazin; 15.55 Ursuleții inimoși (d.a.); 16.20 Dedublarea (s); 17.00 Itinerare turistice; 17.30 Serata muzicală la TV; 20.30 Pariții pe câmpioară; 21.30 TVM. Messenger; 21.00 Planeta Cinema; 22.00 Săptămâna sportivă; 22.30 Sana Barbara (s); 23.15 Alfa și Omega; 0.1 Calea Fragi.

PRO TV

8.00 D.a.; 9.30 Flipper (s); 10.00 Omul de pe râul Snowy (s/r); 12.00 Doar o vorbă să-ți mai spun...; 13.00 Lumea Ștafetei Olimpice; 14.00 Fotbal. Rapid - Foti Ti mișoara (d); 16.00 Port Boyard; 17.10 Duckman (s.d.a.); 17.45 Motor Sport Magazin; 18.10 Sport extrem; 19.25 Știrile Pro TV; 19.55 Doar o vorbă să-ți mai spun...; 20.00 Tărâmul Îngăduitorilor (co. SUA '89); 22.30 NTPD Blue - viață de poliție (s); 23.20 Suspect de crimă (s/r); 0.00 Fotbal. Rapid - Foti Ti mișoara (r); 0.45 Port Boyard (r).

DUMINEA, 31 MARTIE

TVR 1

8.00 Bună dimineața!; 9.00 Actechin (cs); 10.00 Arabella revine (s); 10.30 Lumea din lumină; 11.30 Melodii populare; 12.00 Viața satului; 13.30 Visând în Jeana (s); 14.00 Actualități; 14.10 Poeta Neagră; 14.20 De la egal la egal cu Draga Oțean; Mănuși și Danșul Funduș; 17.05 A două albăstrăie; 17.50 Star Trak (s); 18.15 A doua Românie; 19.15 Robingo (cs); 20.0 Actualități, agenda europ., meteo; 20.5 Jacqueline Bouvier Kennedy (f. SUA '81); 23.15 Tragerile Loto 5/49 și Naroc; 23.2 Actualități; 23.40 Filmele săptămânii; 23.45 MTV Greatest Hits; 0.15 Seta (s); 0.45 Nocturna lirică.

TVR 2

7.00 5x2. Magazin săptămânal; 13.0 MTV. Greatest Hits; 14.00 Intunecare (f. România); 15.30 Un sâmbot... Malvin Ursianu; 16.00 Dedublarea (s); 16.45 Repriza a treia; 19.20 Puterea, pasiunea (s); 19.50 Măștrii teatrului românesc: George Cosorici; 21.00 TVM Messenger; 21.3 Descoperirea planetei; 22.00 Ritmurii muzicale; 22.30 La puterea a doua; 23.1 Santa Barbara (s); 0.00 World Music Awards, 1995 (p. II).

PRO TV

8.00 D.a.; 9.30 Inșula misterioasă (s); 10.00 Tărâmul Îngăduitorilor (s/r); 12.25 Te ais Mag; 13.00 Prindeți-l pe Smart (s); 13.30 Musica; 13.40 Baby M (f. SUA '88, p. I); 14.40 Sequest (s/r); 15.30 Interviuul Barbarei Walters; 16.00 Fotbal. H. Calcio (s); 17.45 Față-n față cu Ilie Șerbănescu; 18.30 Beverly Hills (s); 19.25 Știrile Pro TV; 19.55 Doar o vorbă să-ți mai spun...; 20.00 O femeie face corică (f. SUA '88); 21.50 Știrile Pro TV; 22.00 Musica; 22.1 Vardet: crimă! (s); 23.00 Tennis „Lipton Championships”, Roy Dickeyne - final (d); 1.00 Sport la minut; 1.15 Fotbal. I Calcio.

S.C. FULGER STOP AUTO S.R.L.
 Reprezentat prin dispeceratul taxi non-stop 959
 Vă oferă servicii taxi, tarife acceptabile, cartele cu patru călătorii plătite și una gratuită.
 Pentru convingere formați 959.
 După 4 servicii cu plată vă oferim un serviciu local GRATUIT!

1	2	GRATUIT
3	4	

S.C. „CETATE” S.A. DEVA
 Oferă investitorilor privați care dețin magazine specializate în localitățile județului:
 • făină albă preambalată
 • grîs
 • mălai
 • pâine și specialități de panificație.
 Condiția de livrare: franco depozit furnizor.
 Informații: telefon 054/217937, birou A.D.T., 054/214225. (6398067)
S.C. ROMAVICOM S.R.L. DEVA VINDE
 • Pui și cocoși ROSSO.
 Informații la telefon 622963, între orele 9-15. (6398078)

REGIONALA C.F. TIMIȘOARA
DIVIZIA INFRASTRUCTURA
SECȚIA L 9 SIMERIA
ORGANIZEAZA

LICITATIE PUBLICA

pentru vânzarea de MIJLOACE FIXE și OBIECTE DE INVENTAR CASATE (auto și tractoare), în fiecare zi de joi, ora 10.
 Informații la sediul Secției L.9 Simeria, telefon 660086, interior 2586; 2553.

ABCIRO

CREDITANSTALT INVEST

CE FACETI CU ECONOMIILE DUMNEAVOASTRA ?

E momentul să începeți să vă construiți viitorul cu FONDUL ROMÂN DE INVESTIȚII ?

DA, dacă doriți ca banii dvs să fie administrați de către profesioniști cu ani de experiență în domeniul FONDUL ROMÂN DE INVESTIȚII este administrat de CREDITANSTALT INVEST S.A. ROMÂNIA (C.I.R.O.), societate afiliată prestigioasei bănci guvernamentale austriece CREDITANSTALT INVESTMENT BANK. Experții C.I.R.O. cercetează, analizează, selectează și monitorizează cu un înalt profesionalism fiecare investiție.

DA, dacă doriți să beneficiați de avantajul reducerii riscului, asociat plasării banilor într-un portofoliu diversificat. Portofoliul fondului este constituit din depozite bancare, titluri de stat, acțiuni, obligațiuni, finanțări și alte înscrisuri de valoare. Diversificarea portofoliului are ca scop obținerea de creșteri performante a valorii titlurilor de participare în condiții de siguranță maximă.

DA, dacă nu dispuneți de timpul necesar pentru a cerceta atentă o oportunității pe care le oferă piața financiară și de cunoștințele necesare pentru a adapta continuu a portofoliului propriu, la condițiile pieței de capital.

DA, dacă până acum credeți că trebuie să dispuneți de sume mult mai mari decât 5.000 lei pentru a putea beneficia de avantajele administrației profesionale a

investiției. La F.R.I. puteți investi și retrage orice sumă ce depășește 5.000 lei.

DA, dacă doriți să aveți acces la cele mai moderne și performante instrumente și tehnici investiționale. Majoritatea acestora nu pot fi realizate sub un anumit volum de capital, iar investitorul individual îl este în cele mai multe cazuri imposibil să dispună de aceste sume (fie exemplul, titlurile de stat au valori de peste 100 milioane lei).

DA, dacă doriți să aveți certitudinea că banii dvs sunt administrați corect. Societatea de administrație a FONDULUI ROMÂN DE INVESTIȚII a fost supusă unui audit financiar-contabil întreprins de o firmă internațională specializată. Bilanțul anului 1994 a fost auditat de specialiștii KPMG, una din cele mai renumite agenții de expertiză financiar-contabilă din lume.

DA, dacă doriți să beneficiați de inovații care văl anticipază nevoile. Eforturile noastre nu doar de a răspunde nevoilor investitorilor ci de a le și anticipa au făcut ca F.R.I. să fie primul fond din România care a introdus înscrisura computerizată a operațiunilor în Cărnul Investitorului, eliberat gratuit. De asemenea, F.R.I. este primul fond din România, și unicul, care vă oferă posibilitatea investiției și retragerii oricărui sume ce depășește 5.000 lei. În curând C.I.R.O. va lansa noi produse, care să profite de oportunitățile create de programul de privatizare în masă.

DA, dacă doriți să participați la tragerile la sorți organizate periodic de către C.I.R.O., dotate cu premii deosebit de atractive pentru membrii fondului.

DA, dacă doriți să beneficiați de toate aceste avantaje, contra unor comisioane minime.

FONDUL ROMÂN DE INVESTIȚII- INVESTIȚIA DUMNEAVOASTRA DE SUCCES

Este simplu să deveniți membru al FONDULUI ROMÂN DE INVESTIȚII

Consultați Regulamentul de funcționare al Fondului Român de Investiții, pe care îl găsiți în editare din ghișeele fondului deschise la sucursalele Banc Post, ale Băncii Transilvania, Băncii Dacia Felix și ale societății Start Invest.

Completat o cerere de efectuare operațiunii, pe baza căreia depuneți în contul F.R.I. orice sumă mai mare de 5.000 lei. Pe baza sumei depuse și a valorii la zi a titlului de participare, în Cărnul Investitorului vi se înscris numărul de titluri pe care le dețineți. Ați devenit astfel membru al fondului, ceea ce înseamnă că dețineți o participare în activetele fondului.

Cum lucrează C.I.R.O. pentru membrii FONDULUI ROMÂN DE INVESTIȚII

Societatea de administrație C.I.R.O. angajată printr-un contract de administrație, realizează investiția resurselor atrase de fond în condiții de

profitabilitate superioară. Investițiile efectuate de C.I.R.O. se înscriu în politica investițională stipulată în regulamentul fondului și cu respectarea reglementărilor emise de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare.

Veniturile pe care aceste investiții le aduc, sunt (dobânzi pentru depozitele bancare și plasamentele în titluri financiare, dividende pentru acțiunile aflate în portofoliu, câștiguri de capital obținute din vânzarea acțiunilor). Aceste venituri se împart membrilor fondului proporțional cu participarea pe care o au în fond, adică cu numărul de titluri de participare deținute, sub forma creșterii valorii la zi a titlurilor de participare.

Cum beneficiază membrii fondului de fructele investiției

Membrii fondului pot oricând să răscumpeze titluri de participare, la valoarea la zi la care acestea au ajuns.

NOU
Fondul Român de Investiții operează la sucursala Banc Post din Deva, B-dul N. Bălcescu, nr.4, Bl 34 și Hunedoara, str. 22 Decembrie nr.7.

Date tehnice FONDUL ROMÂN DE INVESTIȚII		
	Program A	Program B
Administrator	Creditanstalt Invest România	
Data lansării	14.06.1994	11.12.1995
Titlul de participare	nominalive, dematerializate	
Valoarea nominală de referință	10.000 lei	100.000 lei
Operațiuni posibile	Răscumpărare/ transfer gratuit la Program B	Cumpărare/ răscumpărare
Suma min. ce se poate investi/ retrage	Valoarea la zi a unui titlu	5.000 lei
Comision la cumpărare	Nu	
Comision la răscumpărare, în funcție de perioada după care se efectuează	4,0% la mai puțin de 91 zile 1,4% la mai mult de 90 zile 1,0% la mai mult de 365 zile la Programul B, cumulativ cu celelalte comisioane se percepe un comision de 0,5% pentru retrageri ce depășesc 10 milioane lei	
Termen max. onorare răscumpărării	10 zile	
Rețea de distribuție	Banca Dacia Felix, Banca Transilvania, Start Invest, Banc Post.	

Volumul și structura activelor nete

Situația activelor FRI la 29.02.1996	
Total active nete FRI, mil lei	170.524.952.982
Titluri A aflate în circulație	1.134.279
Titluri B aflate în circulație	1.101.458,61

Bilanț FRI pe anul 1995	
Venituri totale pe 1995	81.469.115 milioane lei
Cheltuieli totale pe 1995	15.781.483 milioane lei
Profit pe 1995	65.687.632 milioane lei
Profit repartizat investitorilor pe 1995	65.687.632 milioane lei

Evoluția noului program al FRI		
Intervalul	Creșterea valorii la zi a titlului de participare	Dobânda anuală simplă echivalentă
11.12.95-15.03.96	19,40%	74,54%

CREDITANSTALT INVEST S.A. ROMÂNIA beneficiara unei experiențe internaționale și tradiții de peste 125 de ani

Creditanstalt Invest România (C.I.R.O.) — una din cele două societăți românești afiliate prestigioasei bănci guvernamentale austriece Creditanstalt Investment Bank (CAIB) — este specializată în administrarea fondurilor mutuale și de investiții. Administrând în prezent Fondul Român de Investiții, C.I.R.O. are un obiectiv prioritar constituirea și administrarea unei familii de fonduri mutuale care vor opera pe teri-

torul României și crearea unei rețele la care să aibă acces cât mai mulți investitori.

Azi, C.I.R.O. oferă investitorilor o largă gamă investițională cu un raport optim între risc și profit. Creditanstalt Investment Bank (CAIB) este membră a Grupului financiar CREDITANSTALT și oferă o gamă completă de servicii bancare care cuprinde consultanță, intermediere de valori mobiliare, constituire și administrare de fonduri. Prin reprezentanțele sale și cu cei peste 10.000 angajați, CAIB este prezentă în țările Europei Centrale și de Est, precum și pe marile piețe financiare ale Europei, Americii de Nord și de Sud și ale Orientului. Este cea mai

mare bancă guvernamentală austriacă și are peste 500.000 de clienți, persoane fizice și juridice. Capitalul ei este de peste 2 miliarde dolari iar patrimoniul ei depășește 46 miliarde dolari.

Cu sediul central la Viena, reprezentanțe tradiționale la Londra, New York, Singapore și de curând la Bratislava, Budapesta, Ljubljana, Praga, Sofia și Varșovia, prin deschiderea reprezentanței de la București CAIB își consolidează poziția de lider și în țările Europei de Est. Astfel, CAIB este prima bancă la care apelează țările din această regiune aflate în plin proces de tranziție, pentru servicii de calitate la standarde occidentale.

MICA PUBLICITATE

VANZARI — CUMPARARI

- Vând casă, șură, grădină cu pomi în Hărăgani, tel. 628078. (7329)
- Cumpăr apartament cu garaj în Deva, tel. 620723. (7160)
- Vând apartament 2 camere cu îmbunătățiri, Deva, tel. 226447. (7338)
- Vând teren arabil pe DN 7 Leșnic, nr. 46. (7336)
- Vând chioșc metalic nou, 3 x 5 m, pentru privatizare sau garaj, tel. 660959. (7337)
- Vând casă și grădină 60 ari, sat Rîșca, Băia de Criș, tel. 052/311332. (7152)
- Vând vacă Holstein de 4 ani, gestantă 8 luni, teren arabil, Sintuhalm, 132. (7144)
- Vând Moskvici 1500 și combină pentru seccarat, balotat păloase cu motor de rezervă. 627821, după ora 20. (7318)
- Vând rulotă înmatriculată, nouă. Tel. 611713. (7320)
- Vând apartament 3 camere, ocupabil, tel. 626726, orele 8—13. (7322)
- Vând 15 ari teren intravilan, Mintia, informații sâmbăta și duminica la nr. 41, Mintia, Cornăea. (8697)
- Vând apartament 3 camere, decomandate, Brad, informații la tel. 655032. (7179)
- Vând apartament 4 camere, decomandate, Deva, 22 decembrie, bloc 4/37, zilnic orele 16—20. (7365)
- Vând apartament două camere, ultracentral, 618576 (7351)
- Vând camion marca „Saviem 8135”, stare perfectă, an fabricație 1987, tel. 642677. (7330)
- Vând apartament 2 camere, Hațeg, 12 milioane, tel. 219199, orele 19—22. (7176)
- Vând casă, Deva, str. Aurel Vlaicu, 93, tel. 616966. (7161)
- Vând casă Sintandrei, 120, informații tel. 673214 (sau nr. 121). (7362)
- Vând Dacia 1310 break, congelator Arctic, videorecorder, tel. 214570. (7127)
- Vând camion IFA 5,5 tone, 1988, VW Golf neînmatriculat. Tel. 722927. (6591)
- Vând Audi 80, neînmatriculabil, stare excelentă. Informații tel. 717289. (6594)
- Vând VW Transporter 1,6 Diesel, 1982, motor nou, înmatriculat. Tel. 620259. (7176)

DIVERSE

- Pentru termenul din 2 aprilie 1996 este citată Keszo Livia Marinela, domiciliată în Hunedoara, str. Tomis, nr. 20, județul Hunedoara, intimată în proces cu Naghi An. trei în dosarul civil nr. 4165/95. (7343)

• SC Confort Plus Construct SRL Timpa anunță majorarea prețurilor la lucrările de construcții față de luna august 1994, cu 400 la sută, începând cu data de 22 aprilie 1996. (7344)

• Preiau contra cost cupoane nominative de privatizare. Tel. 230791. (7303)

• SC Macon SA Deva, secția balastiere, își anunță intenția de majorare a prețului, la agregate minerale, începând cu data de 20. 04. 1996. (7357)

• Caut repatriat, înmatriculare autoturism 2000 cc, peste 8 ani, tel. 654/230795. (7173)

• SC Pinte Comexim SRL Orăștie anunță majorarea prețurilor și adăosul comercial începând cu data de 20 aprilie 1995, între zero și 400 la sută. (8004)

INCHIRIERI

• Ofer pentru închiriat garaj zidit pentru depozit și pivniță, tel. 613700 (7174)

• Caut garsonieră de închiriat. Tel. 215305, după ora 20. (7315)

PIERDERI

• Pierdut acte importante în zona magazinului alimentară str. Eminescu Deva. Gășitorului recom-pensă, tel. 622874. (7374)

OFERTE DE SERVICIU

• Angajăm vânzătorii stradali înghețată. Relații Crișior, str. Luncii, tel. 656051. (7355)

• Firmă particulară din Deva angajează agenți comerciali. Salariu plus comision. Tel. 623626, după ora 19. (7345)

COMEMORARI

• Cu adâncă durere în suflet amintim împlinirea a doi ani de când ne-a părăsit pentru totdeauna dragul nostru

MEZEI NICOLAE

Parastasul de pomenire în 23 martie, ora 10,30, la Cimitirul Eminescu. Veșnică amintire! Soția, copiii, frații, nepoții, stră-nepoții și ginerii. (396091)

• Cu aceeași durere familia anunță împlinirea a șase săptămâni de la trecerea în eternitate a celui care a fost Av. IGNA ROMUL Parastasul de pomenire, sâmbătă, 23 martie, la Cimitirul ortodox Eminescu, ora 11. (7360)

• Se împlinesc la 27 martie 1996 3 ani de când ne-a părăsit iubita noastră

MARCELA soție, mamă și fiică ideală. Comemorarea va a-

vea loc pe 24 martie, la Biserica ortodoxă Hațeg (preot Buzdugan). (7022)

DECESE

• Salariații din cadrul Depozitului PECO Deva sunt alături de colega Pă-rău Livia și familie, la pierderea dureroasă și prematură a soțului

PĂRAU JIAN

(396099)

• Cu adâncă durere anunțăm că la 20 martie s-a stins din viață buna mea soție

BODA MARIA

Înmormântarea va avea loc azi, 22 martie, ora 12, de la casa mortuară la cimitirul Eminescu. Dumnezeu s-o odihnească! Soțul Alexandru. (7179)

• Suntem alături de prietenul nostru Boda Alexandru la decesul soției sale

MARIA

Familia Purcaru. (7179)

• Colegii de serviciu din cadrul RAG Deva sunt alături de dna Florea Mariana la greaua încercare prin care trece la pierderea mamei sale

MARIȘ ROZALIA

Dumnezeu să o ierte! (7181)

• Familia îndurerată deplânge trecerea în neființă a celui care a fost un minunat soț și tată

Ec. ALEXANDRU

NASTEA

în vârstă de 60 ani Nu te vom uita niciodată. Înmormântarea azi, 22. 03. 1996, ora 14.30, de la casa mortuară, la cimitirul ortodox din str. Eminescu, Deva. Soția Tonica, copiii Ștefan și Răzvan. (7375)

• Salariații SC Decebal SA Deva deplâng dispariția din viață a celui care a fost

Ec. ALEXANDRU

NASTEA

om de aleasă omenie și competență profesională, care a lucrat timp de 34 de ani în întreprinderea noastră. Suntem alături de familia îndoliată. Dumnezeu să-l odihnească! (7379)

• Regretăm dispariția neașteptată și prea timpurie a bunului și devotatului nostru prieten

Ec. ALEXANDRU

NASTEA

și transmitem sincere condoleanțe familiei îndoliată. Familia Dr. Albu Gheorghe. (7373)

• Cu durere în suflet deplâng dispariția dragei mele

ROZALIA MARIȘ

Dumnezeu să o odihnească. Fratele Avram Constantin. (7364)

• Familiile Stănea și Găspari sunt alături de Paul și Livia la greaua despărțire de cel care a fost un bun vecin și prieten

PĂRAU JIAN

Dumnezeu să-l odihnească! (7384)

ABONAMENTUL LA ZIARUL „CUVANTUL LIBER“

Abonamentul este calea cea mai sigură și mai avantajoasă de procurare a ziarului nostru. Costul abonamentului pe luna aprilie este de 2 500 lei, plus taxele postale.

Abonamentele se pot face la oficiile postale și la factorii postali. Pentru luna aprilie puteți face abonamente în tot cursul lunii martie.

PAGINI NAȚIONALE

CEA MAI BOGATĂ SURSĂ DE INFORMAȚIE PENTRU AFACERILE DUMNEAVOASTRĂ

- Doriți ca firma dumneavoastră să fie cunoscută în țară și străinătate?
- Doriți să aveți o informare „la zi” despre concurență?
- Doriți să vă vindeți urgent produsele și serviciile dumneavoastră?
- Căutați urgent un partener de afaceri?
- Căutați un număr de telefon sau adresa unei firme din țară?

RĂSPUNSURILE LE VEȚI GĂSI PRIN CATALOGUL „PAGINI NAȚIONALE“

Nu ezitați să vă înscrieți în catalogul „PAGINI NAȚIONALE” ediția 1997! Obțineți astfel gratuit catalogul actual și cel următor.

Doar cu 99 000 lei puteți fi înscriși în ediția 1997 a catalogului „PAGINI NAȚIONALE”, tarif ce crește funcție de spațiul tipografic solicitat.

Informații zilnic, între orele 9—13, la sediul biroului județean ROMPRES — PAGINI NAȚIONALE: DEVA, hotel „Decebal”, cam. 12, sau la tel. 213500.

SOCIETATEA COMERCIALĂ „HIDROCONSTRUCȚIA” S.A. BUCUREȘTI SUCURSALA RIU MARE — RETEZAT

Cu sediul în localitatea Brazi, comuna Riu de Mori, județul Hunedoara. Scoate la

LICITAȚIE

mijloace fixe disponibilizate, conform Legii nr. 15/1994 astfel:

1. AUTODEPANATOR ARO 244, preț începere 3 500 000 lei (fără TVA).
2. AUTODEPANATOR ARO 243, preț începere 6 200 000 lei (fără TVA).
3. AUTODEPANATOR ARO 243, preț începere 5 800 000 lei (fără TVA).

De asemenea, scoate la licitație PIESE rezultate din dezmembrări mijloace fixe.

Taxa de participare este de 1 la sută din prețul de începere a licitației. Avansul este de 10 la sută din prețul de începere a licitației. Restul sumei se achită integral la sediul societății din București, cu filă CEC sau ordin de plată.

Licitația va avea loc în data de 27. 03. 1996, ora 10, la sediul Atelierelor de Reparații Hațeg. Licitația se va repeta în fiecare zi de miercuri, ora 10, la sediul A.R.A. Hațeg. Informații suplimentare la sediul sucursalei, serviciul mecanizare — auto Brazi, comuna Riu de Mori. Tel. 054/770950, interior 140, 150. (7025)